

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: MOCW

Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering

Persoonsgegevens

Datum

2 maart 2026

Referentie

62482995

Bijlagen

1. Uitleg terugbetaalregimes

Intern OCW afgestemd

DUO, FEZ

NTO Beantwoording Kamervragen van het lid Claassen over het bericht dat aan het begin van het studiejaar 2024-2025 de totale studieschuld in Nederland 29 miljard euro bedroeg

Aanleiding

Het lid Claassen (Groep Markuszower) heeft op 12 februari schriftelijke vragen gesteld over het bericht van het CBS *dat aan het begin van het studiejaar 2024-2025 de totale studieschuld in Nederland € 29 miljard euro bedroeg*. Er is op 5 maart een uitstelbrief gestuurd naar de Kamer. De vragen moeten uiterlijk 26 maart worden beantwoord.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd akkoord te gaan met de inhoud van de beantwoording, én de brief te ondertekenen.

Toelichting

- Naar aanleiding van een CBS-publicatie uit oktober 2024 over de omvang van studieschulden wordt in de Kamervragen verzocht om (diverse uitsplitsingen van) cijfers over de openstaande studieschulden en kwijtscheldingen in Nederland. Het is voor het eerst dat er zulke gedetailleerde Kamervragen zijn gesteld over kwijtscheldingen van studieschulden.
- Hoewel de vragen van het Kamerlid betrekking hebben op een artikel dat gaat over de studieschulden per 31-12-2023, is in de beantwoording gekozen om de meest actuele stand van de studieschulden (31-12-2025) te presenteren.
- In de Kamervragen wordt gevraagd om een schatting te maken van het deel van de studieschulden onder het terugbetaalregime SF-35 dat wordt kwijtgescholden met daarbij een uitsplitsing naar reden van deze kwijtschelding. SF-35 is het terugbetaalregime voor personen die studeerden vanaf het studiejaar 2015-2016. *Voor een uitgebreide uitleg over terugbetaalregimes verwijzen we u naar de bijlage 'uitleg terugbetaalregimes'.*

Op dit moment is het nog niet mogelijk om een accurate raming van de kwijtscheldingen voor SF-35 op te stellen. Deze liggen te ver in de toekomst en zijn afhankelijk van te veel onzekerheden om nu al een realistische inschatting te kunnen maken. Wel wordt in de beantwoording van de Kamervraag de huidige raming van de kwijtscheldingen binnen de

begrotingshorizon gepresenteerd en wordt toegelicht hoe en op welke wijze deze kwijtscheldingen worden geraamd en verantwoord.

- Als laatste wordt gevraagd om aan te geven wat de voornaamste opleidingsrichting is van personen met een studieschuld van € 50.000 of hoger.

Het is niet mogelijk om deze gegevens te presenteren omdat DUO de opleidingsrichting van studenten niet registreert in het studiefinancieringssysteem. Om de gevraagde gegevens wel te kunnen leveren is een koppeling nodig tussen gegevensbestanden. Dit is niet toegestaan omdat hiervoor geen wettelijke grondslag bestaat. Bovendien kunnen verschillende factoren invloed hebben op de hoogte van een studieschuld, hierdoor kan (op basis van deze koppeling) geen causaal verband worden gelegd tussen het type studie dat een debiteur heeft gevolgd en de hoogte van diens studieschuld.

- Naar verwachting wordt eind maart een verkenning naar de verschillende terugbetaalregimes met de Kamer gedeeld. Dit is een onderdeel van het voortgangsbericht de Stand van de uitvoering OCW. Deze stukken zullen vermoedelijk rond dezelfde periode ter ondertekening aan u worden voorgelegd.

Datum

2 maart 2026

Bijlage Uitleg terugbetaalregimes

Datum
2 maart 2026

Bij het terugbetalen van een studieschuld zijn er meerdere fases:

- Tijdens de studie bouwt een student studieschuld op door gebruik te maken van de rentedragende lening of een prestatiebeurs. In deze fase hoeft er niks terugbetaald te worden, wel wordt er al rente opgebouwd.
- Als de studiefinanciering wordt stopgezet, dan begint op 1 januari van het jaar daarna de 'aanloofase'. Dit is een periode van 2 jaar waarin er nog niks terugbetaald hoeft te worden. Ook tijdens deze fase wordt er rente opgebouwd.
- Na de aanloofase begint de 'aflofase'. Tijdens deze fase dient een debiteur maandelijks het wettelijk termijnbedrag terug te betalen, tenzij de debiteur onder draagkracht valt en dus een lager bedrag betaalt. De duur van de aflofase hangt af van het terugbetaalregime.

Binnen het studiefinancieringsstelsel zijn meerdere terugbetaalregimes, namelijk SF15-oud, SF15 en SF35. In onderstaand tabel staat uitgelegd wat elk regime inhoudt en wat de verschillen zijn tussen de regimes.

	SF-15-oud	SF-15	SF-35
Wie?	Mbo, hbo en wo-studenten die voor het eerst studiefinanciering kregen t/m 08-09	Mbo: eerste studiefinanciering ontvangen in of na 09-10 en t/m studiejaar 22-23 Hbo/wo: eerste studiefinanciering ontvangen in of na studiejaar 09-10 en t/m 14-15	Mbo: start vanaf 23-24 Hbo/wo: start vanaf 15-16
Looptijd	15 jaar	15 jaar	35 jaar
Draagkracht	Schijvenstelsel met draagkracht vrije voet ¹	12% van inkomen boven draagkracht vrije voet ²	4% van inkomen boven draagkracht vrije voet ³
	Zelf aanvragen	Automatisch	Automatisch
	Keuze meetellen partner ¹	Partner telt mee	Partner telt mee
Rente	2,29% (2026)	2,29% (2026)	2,33% (2026)
Koppeling rente	Staatsobligaties met looptijd 3 tot 5 jaar	Staatsobligaties met looptijd 3 tot 5 jaar	Staatsobligaties looptijd 5 jaar
Renteberekening	Maandgemiddelde: september	Maandgemiddelde: september	Jaargemiddelde oktober tot en met september

¹ Als de debiteur ervoor kiest het inkomen van diens partner niet mee te laten tellen bij de berekening van de draagkracht, is de debiteur verplicht af te lossen totdat de volledige studieschuld is afbetaald.

De draagkrachtregeling is voor elk regime anders. Hieronder wordt per regime uitgelegd hoe de draagkrachtregeling per terugbetaalregime werkt:

- Bij SF15-oud wordt de draagkracht niet vanzelf uitgerekend, maar moet deze worden aangevraagd. De berekening vindt plaats op basis van een schijvensystematiek. Bij elke extra schijf hoort een hoger percentage draagkracht. Daarnaast bedraagt de draagkracht vrije voet voor een alleenstaande zonder kind 50% van het wettelijk minimumloon, in alle andere gevallen bedraagt de draagkracht vrije voet 100% van het wettelijk minimumloon.
- Onder het SF15 regime wordt de draagkracht wel automatisch berekend. De draagkracht is 12% van het inkomen boven de draagkracht vrije voet. De draagkracht vrije voet voor een alleenstaande zonder kind bedraagt 84% van het wettelijk minimumloon en 120% in alle andere gevallen.
- Onder het SF35 regime wordt de draagkracht ook automatisch berekend. De draagkracht is 4% van het inkomen boven de draagkracht vrije voet. De draagkracht vrije voet voor een alleenstaande zonder kind bedraagt 100% van het wettelijk minimumloon en 143% in alle andere gevallen.